

Telegraful Român.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiiu pe an 14 cor., 6 luni 7 cor., 3 luni 3 cor. 50 fil.
Pentru monarhie pe an 16 cor., 6 luni 8 cor., 3 luni 4 cor.
Pentru străinătate pe an 24 cor., 6 luni 12 cor., 3 luni 6 cor.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipogr. arhid., Sibiiu, str. Măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției »Telegraful Român«, str. Măcelarilor Nr. 45.
Scrisori nefrancate se refuză. — Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 14 fil., — de douăori 24 fil., — de trei ori 30 fil.
rândul cu litere garmond.

Răpirea Basarabiei.

Sibiiu, 22 Aprilie n.

În cartea sa, despre care am făcut amintire în numărul trecut, domnul Lakos Lajos, arhivar-șef al orașului Oradea-mare, spune, că la anul 1877 cel mai mare serviciu pe care l-au putut face Românii țarului rusesc a fost acela, că i-au permis se treacă cu trupele sale prin țara lor spre a se putea război cu Turcii. Dacă România se împotriva atunci și se alia cu Turcii, căci pe atunci era vazala Turciei, Rușii erau bătuți încă la granița României.

Al doilea serviciu apoi, tot atât de însemnat, pe care Românii l-au făcut Rușilor e acela, că în momentul în care erau strămtorați și aproape de totală nimicire, viteza armată română, intrată și ea în luptă, i-a scăpat de rușine. Și răsplata care a fost? În ce s'a manifestat marimă a acestei puteri mari dela nord?

«După terminarea războiului, potrivit sinului de ghiță rusesc, a luat cuțitul pe care l'ascuțise România și a tăiat din ea o bucată mare, a răpit provincia cea mai productivă, Basarabia, supunându-i locuitorii, fiii iubitori ai României, tratării obicinuite cu canciuca, despoind-i de limba lor, în care nu li-a mai permis nici să se roage lui Dumnezeu.» Așa știe Rusia să fie recunoscătoare față de cei ce îi dau mână de ajutor în vreme de nevoie. Răpirea Basarabiei e deci un păcat destul de mare al Rusiei, pentru că Românii să se ferească de pretenția ei, spune domnul Lakos Lajos.

Nu e primul cas, că se spune lucrul acesta. L-au spus aproape toți bărbații mari de stat ai monarhiei austro-ungare, cu răspundere și fără răspundere, accentuând toți, că România nu poate să facă niciodată cauză comună cu Rusia, după purtarea ei atât de nerecunoscătoare și ofensătoare dela 1878, când a răpit dela aliata ei cele trei județe din Basarabia, cari mai formau proprietatea ei. Dela Austro-Ungaria România și-a primit independența, pentru că ministrul de externe de atunci al monarhiei austro-ungare, contele Andrassy, a pledat mai cu căldură în congresul dela Berlin pentru independența statului român, iar dela Rusia a îndurat pierderea Basarabiei și rusificarea elementului românesc din provincia aceasta.

Oare cu adevărat, așa să se fi întâmplat lucrurile? Să consultăm puțin istoria. Cea mai mare parte a Basarabiei, cam patru părți din cinci, era încorporată de mai multă vreme la Rusia, din anul 1812, când a fost luată dela Turci, cărora aparținea, nu numai Basarabia, ci și Moldova și Muntenia. Aceasta parte din Basarabia n'a fost luată deci dela statul român, care pe atunci nu esista, ca stat independent, ci dela Turcia. Restul Basarabiei apoi, celelalte trei județe, luate de Rusia la 1878, au fost cu adevărat coase din corpul statului român.

Dar vinovată e oare numai Rusia pentru acest act de nedreptate, săvârșit față de România? Nu. Vina o poartă în aceeași măsură și monarhia austro-ungară. Când a avut loc întrevădarea dela Reichstadt, la anul 1876, între Împăratul și Regele nostru Francisc Iosif I și între Țarul Alesandru II al Rusiei, s'au stabilit toate amănuntele războiului ruso-turc. Atunci s'a spus din parte rusască, cumcă Rusia reclamă pentru sine restul Basarabiei, aparținător României, iar monarhiei austro-ungare îi se va face rost să primească Bosnia și Herțegovina. Înțelegerea aceasta a domnitorilor din Rusia și Austro-Ungaria a fost trecută apoi în convenția legată la Viena în 18 Martie 1877 și astfel ea a devenit obligatoare pentru ambele puteri mari.

De aici urmează, că Rusia a putut lua Basarabia, fiindcă nu i s'a împotrivit nime. Mai puțin putea să i se împotrivescă diplomația monarhiei noastre. În schimb însă și monarhia noastră a putut să iee în stăpânire Bosnia și Herțegovina, fiindcă din parte rusască, deși se știa că interesele Sârbilor sunt vătămăte, nu s'a făcut nici o opoziție. Așa s'a spălat o mână pe alta. Monarhia noastră a trebuit să închidă ochii când a venit rândul să se facă nedreptate României, cum a închis și Rusia ochii când monarhia austro-ungară a anexat Bosnia și Herțegovina.

Acesta e adevărul istoric. Austro-Ungaria a fost părtașă la răpirea Basarabiei, pentru că așa era legată înțelegerea de mai nainte între Rusia și Austro-Ungaria. Și numai vitejia extraordinară a trupelor române, cari cu asalturile lor dela Grivița și cu eroismul dela Smârdan au pus în uimire lumea întreagă, a făcut, ca România se primească drept recompensă Dobrogea, care pe atunci era o parte dintre cele mai neglese ale Turciei, înapoiată în toate privințele, și nu era Dobrogea înfloritoare și frumoasă de astăzi, căci altcum se alegea pe urma războiului ruso-turc și fără Basarabia și fără Dobrogea, deci mai mică decât mai nainte. Pentru aceasta cooperare a monarhiei noastre la răpirea Basarabiei din partea Rusiei scuză formează însă faptul, că pe atunci România nu făcea parte din tripla alianță, care nici ea nu esista pe atunci, și astfel monarhia noastră nu avea nici un obligament față de România, și de altcum pe atunci stat nu prea băgat în seamă, ca astăzi, când îi fac curte toate puterile mari europene.

Adunarea Sașilor. Adunarea poporală a alegătorilor sași din ambele cercuri electorale ale orașului Sibiiu, ținută Duminecă la orele 3 după amiez, în sala dela Gesellschaftshaus, a fost foarte bine cercetată. A fost deschisă și condusă de dl Dr. Julius Orendi, președintele comitetului cercual din Sibiiu, care a făcut pe scurt istoricul neînțelegerilor între Sași, apoi a dat cuvântul deputatului Rid. Brandsch, care cum se știe a eșit din partidul guvernului, împreună cu colegul său din Brașov, Wilhelm Kopony spre a-și motiva esirea din partid. A vorbit după el deputatul Emil

Neugeboren, apoi profesorul Schiller, care a propus, ca adunarea să provoace pe deputatul Brandsch să-și depună mandatul. Deputatul Dr. Rudolf Schuller a sprijinit propunerea, împreună cu vicariul episcopesc Dr. Schullerus, pe când Dr. Cz-kelius și directorul Ro'h au pledat pentru primirea rezoluției votate din partea comitetului cercual. Pentru primirea rezoluției a ple-dat și primarul A. Dör. Adunarea cu mare majoritate a primit rezoluțiunea comitetului, prin care se ia la cunoștință esirea deputatului Brandsch din partidul guvernamental și se dă exprimare dorinței, ca Brandsch nici în viitor să nu lucre în contra intereselor poporului sășesc. Politica oficială a Sașilor a suferit deci o mică înfrângere.

Dieta ungară. Eri, Marți, s'a ținut prima ședință a d'etei, după vacanțele lungi de Paști. S'a citit rescriptul prealalt, prin care sesunea a treia a d'etei se declară închisă, iar deschiderea sesiunii a patra e pusă pe ziua de astăzi, când se va face constituirea și se vor alege comisiunile și delegații. În zilele următoare se va discuta bugetul. În cursul discuției asupra bugetului va fi prezentat proiectul de lege despre reformele administrative.

Reforma electorală în comitatul Sibiiu.

O dinul ministerial privitor la împărțirea cercurilor electorale prevede pentru comitatul Sibiiu 5 cercuri electorale, dintre cari două pentru orașul Sibiiului, iar trei cercuri rurale: Sebeșul-sășesc, Săliștea și Noerh.

Sebeșul-sășesc cuprinde 12 comune, între cari și orașul Sebeșul-sășesc, și va avea după sooteala făcută pe baza datelor statistice circa 2655 alegători.

Săliștea cuprinde 47 comune, și va avea circa 3192 alegători.

Noerihul în fine cuprinde 29 comune, și va avea circa 4243 alegători.

Adunarea municipală din 15 Aprilie a. c. prevede următoarele cercuri de votare, pe cari le publicăm mai la va'e, împreună cu numărul probabil al voturilor, — conform datelor statistice — și cu numărul sufletelor, conform recensământului din 1910.

Cercul electoral Sebeșul-sășesc.

I. Cercul de votare Sebeșul-sășesc I; votează în Sebeș:

	aleg.	rom.	sași	alții	total
1. Sebeșul-sășesc	798	4960	2345	1402	8727
2. Petrișfalău	196	802	1416	102	2320
	994	5762	3761	1504	11047

II. Cercul de votare Sebeșul-sășesc II; votează în Sebeș:

	aleg.	rom.	sași	alții	total
1. Pianul de jos	132	1202	391	6	1599
2. Lăncrăm	115	1518	—	9	1527
3. Călnic	140	934	768	5	1702
4. Rehău	111	2079	—	2	2081
	498	5733	1154	22	6909

III. Cercul de votare Mercurea; votează în Mercurea:

	aleg.	rom.	sași	alții	total
1. Dobârea	124	548	740	138	1426
2. Apoldul mare	257	885	1545	42	2472
3. Amnaș	266	400	1384	81	1865
4. Gârbova	206	897	914	63	1874
5. Reciu	84	365	323	24	712
6. Mercurea	266	960	918	157	2055
	1203	4075	5824	505	10101

Cercul Sebeșul-sășesc cuprinde deci 12 comune (urbane și rurale) în total 29550 locuitori, din cari 15590 români, 10739 sași, 2131 de altă naționalitate, și va avea circa 2655 alegători.

Cercul electoral Noerih.

I. Cercul de votare Noerih; votează în Noerih:

	aleg.	rom.	sași	alții	total
1. Noerih	159	351	639	253	1243
2. Tichindeal	18	507	—	81	588
3. Alțina	203	1008	824	281	2113
4. Hosman	128	497	510	18	1025
5. Vurpăr	198	1316	858	39	2213
6. Chirpăr	205	429	1034	96	1559
7. Bendorf	29	686	—	4	690
8. Marpod	193	300	1039	9	1398
	1138	5094	4954	781	10829

II. Cercul de votare Gușterita; votează în Gușterita:

	aleg.	rom.	sași	alții	total
1. Gușterita	144	817	858	66	1741
2. Bungard	28	796	7	—	803
3. Daia	43	235	271	2	508
4. Nou	100	591	415	145	1152
5. Roșia	90	668	433	15	1116
6. Căsoț	67	439	244	38	721
7. Hamba	47	403	497	10	910
8. Ruși	147	575	545	34	1138
9. Șura mare	134	784	1219	113	2116
10. Slimnic	344	1633	1507	38	3188
	1114	6946	5996	466	13388

III. Cercul de votare Călnădie; votează în Călnădie:

	aleg.	rom.	sași	alții	total
1. Brad	140	582	450	13	1081
2. Călnădioara	103	10	937	—	947
3. Mohu	65	1007	1	17	1025
4. Tălmăciu	186	224	760	300	1283
5. Călnădie	449	673	2201	187	3064
6. Veștem	44	1561	61	211	1833
7. Șelimbăr	121	337	563	58	958
	1108	4410	5006	786	10191

IV. Cercul de votare Cristian; votează în Cristian:

	aleg.	rom.	sași	alții	total
1. Șura mică	302	355	1045	15	1415
2. Cristian	201	919	2041	31	2991
3. Turnișor	317	484	2325	22	2831
4. Ruscior	33	663	34	69	766
	853	2421	5445	137	8003

Cercul electoral Noerih cuprinde deci 29 comune, cu 42321 locuitori, din cari 18356 români, 21581 sași, 2160 de altă naționalitate; va avea aproximativ 4293 alegători.

Cercul electoral Săliștea.

I. Cercul de votare Săliștea I; votează în Săliștea:

	aleg.	rom.	sași	alții	total
1. Aciliu	32	991	2	6	999
2. Galeș	42	587	2	23	617
3. Căcova	15	894	—	2	896
4. Săcel	38	764	5	7	776
5. Săliștea	213	3191	96	180	3467
6. Sibiel	54	1002	—	1	1003
7. Tilișca	110	1989	1	2	1992
8. Vale	43	1117	—	2	1119
9. Gurău	183	2674	13	4	2694
10. Mag	11	620	—	16	636
11. Orlat	138	1711	72	53	1836
12. Reșinar	192	5429	21	321	5771
13. Poplaca	117	2613	—	—	2613
14. Rod	15	1219	—	25	1274
15. Poiana	157	4115	1	88	4204
	1365	28926	213	725	29397

II. Cercul de votare Săliștea II; votează în Săliștea:

	aleg.	rom.	sași	alții	total
1. Deal	31	1033	—	64	1097
2. Pianul superior	140	2081	2	9	2092
3. Lăman	24	1315	—	—	1345
4. Sebeșel	24	845	21	2	868
5. Căcova (Sebeș)	5	331	—	6	337
6. Căpâlna	13	821	—	1	822
7. Pucăreț	11	1039	1	2	1012
8. Reșita	56	2205	—	5	2210
9. Săgaj	51	1423	4	4	1437
10. Săsciori	9	233	—	—	233
11. Strugăr	63	2293	2	13	2313
12. Apoldul mic	22	699	—	11	710
13. Laz	58	1022	—	—	1022
14. Cărpiniș	133	2217	8	37	2262
15. Ludoș	47	1566	—	1	1567
16. Topârcea	140	3445	7	19	3471
17. Jina	836	22596	45	174	22804

II. Cercul de votare Avrigh; votează în Avrigh:

	aleg.	rom.	sași	alții	total
1. Boș	61	1596	11	50	1657
2. Sadu	170	1931	47	115	2143
3. Avrigh	142	3012	414	53	3509
4. Glimboaca	20	475	—	—	475
5. Fofeldea	35	1006	5	—	1011
6. Ilimbay	30	512	6	—	518

	poporatiunea			
	aleg.	rom.	sasi	total
7. Tălmăcel	58	1602	4	2
8. Sebeșul inf.	67	1328	7	—
9. Sebeșul sup.	63	995	1	6
10. Racovița	71	1540	3	91
11. Săcădate	68	1071	5	195
12. Porcești	125	1479	17	190
13. Nucet	22	760	—	4
14. Cornățel	38	631	5	79
15. Săsași	28	854	2	2
	991	18842	527	787-20186

Cercul Săliștei cuprinde deci 47 comune cu 72848 suflete, din cari 70377 români, 785 sași, 1684 de altă naționalitate, având aproximativ 3192 alegători.

Invățăturile sectare.

De I. Todea, paroh în Lăpuș.
(Fine.)

Ceeace-i penelul pentru pictor, delta pentru sculptor, arma pentru ostaș, aceea e sânta scriptură pentru preot. „Și să nu lipsească cartea legii acesteia din gura ta, ci să cauți într'însa ziua și noaptea, ca să pricepi a face toate cele scrise”. (Is. Na. 1. 8). Studiul sfințitei scripturi și peste tot al științelor teologice să ne fie îndelungă zilnică. Cu scriptura ne lăvesc, cu scriptură să-i zdrobim. Să cetim mai ales produsele literare privitoare la sectari, căci în ele ni se dă de-a gata materialul polemic, numai să ne luăm osteneala a-l studia. Scrieri antisectare — pe cât știu eu — avem următoarele:

„Cinstirea sf. icoane și adventistii” de Economul Nazarie. „Dumineca, Botezul și Ierarhia bisericească, după adventiști de același. „Pagini teologice” an. I. nr. 4. 5. de Arhiereul Sofr. Craiovean. Despre adventiști de pr. C. Andrei. Scrierea par. Dr. Seb. Stanca. „Focăștiu”. Scrierea prof. Iosif Bălan din Caransebeș (traducere) și „Predicile” preotului unit Dr. N. Brânzeu.

A treia armă e Predica. Despre predică s'a vorbit mult și în conferențele noastre preoțești, de aceea nu mai înz'ist asupra însemnătății ei. Atâta numai țin să accentuez, că predicatorul să se ferească de a ocări poporul, în schimb însă predice cât de mult despre minunile, puterea și mila lui Dumnezeu. Să nu facem paradă de erudiție, ci să vorbim din inimă la inimă, pe înțelesul tuturor. Unde n'avem sectari, predicând să nu facem aluzie la ei, nici să vorbim despre ei, căci prin aceasta am irita numai curiozitatea poporului. Cu sectarii să vorbim față la față, — firește bine pregătiți, căci altcum am compromite numai cauza, publice, ca să fim auziți de ai noștri și de ai lor. Predicile polemice în biserică, unde nu se poate replica și în absența adversarului, n'au nici un rost.

Moralul preoților e a patra armă, Constantin cel mare a zis: „Când văd, că un preot creștin păcătuiește, îl acopăr cu mantaua mea împărătească”. Pe vremuri așa era, de greșea un preot, poporul tăcea și-l acoperea cu mantaua dragostei creștinești. Astăzi?... Astăzi urbi et orbi se vestește de pe copersele caselor și antipozi se bucură și jubilează. Pe un laic, a cărui viață poate-i un șir întreg de abuzuri și păcate, iumea-l scuza provocându-se la slăbiciunile firei omenești.

Deși noi nu stăm în afară de legile firei, totuși trebuie să ținem samă de cuvintele Mantuitorului: „Nu se va putea ascunde cetatea deasupra muntelui stând”. (Mt. 5. 14).

Să nu uităm, că în ziua de astăzi Constantinii sunt cei puțini, și că cei mulți sunt Alexandrii Căldărari. E dureros, că pe acești Alexandri îi găsim mai ales între doctii și semidoctii noștri intelectuali și „nădrăgari”.

Oamenii aceștia, prin indiferențismul lor față de biserică, prin atitudinea lor dușmănoasă față de slujitorii altarului, au contribuit mai mult decât se crede la slăbirea sentimentului religios în popor, la ruperea fireștei legături dintre biserică și popor, și prin toate acestea la formarea sectelor de cari ne ocupăm.

Dați la școală cu sfatul preotului, crescuți cei mulți cu stipendii din fundațiunile lăstate de cameni religioși, acești domni sub influența unei culturi străine, se ruginează de obiceiurile religioase și, crezându-se a fi „invățați”, iau în deșert credințele religioase ale poporului din care au eșit, zeflemizează slujbele preoților și ostentativ nu merg la biserică.

Un asemenea cărturar sau „domn”, fie el cât de meșter în a „calaxia” multimea, cu toatele și cuvântările lui, rostite la bancheturi și adunări, fie el cât de punctuos în a răscumpăra felicitările de ziua onomastică, trâmbeie-i se cât de mult darul (mai corect: bacșișul) de câte-va coroane la cutare fond, cu un cuvânt fie acela cât de „fruntaș”: pentru biserică rămâne un Alexandru Căldărariu.

Să știe odată toți antipozii, că biserică românească, pe care o necinstesc ei prin indiferențism, a fost scutul și paladiul na-

ționalității noastre, a limbii, a tradițiilor de glorie și vârtute strămoșească, razimul și mângâierea Românilor. Și să știe, că organele acestei biserici suntem noi, preoțimea, pe sâma căreia suntem în drept a pretinde respect, chiar și numai în numele „înțelepciunii bune a molitfelnicului”.

Protestăm împotriva tuturor antipozitelor, cari ne terfelesc prin presă în numele unui naționalism rău interpretat, lipsit de baza firească a religiozității. Nu primim lecții de naționalism dela ceice la cutare adunare culturală se înduioșează până la lacrimi de soartă tristă a poporului, iar acasă îl belesc până la os; dela aceia, cari țin mai mult la punga țaranului, decât la sufletul lui. Respect bisericii, respect slugitorilor ei, fie ei cât de modești, respect științelor teologice! La asta însă nu vom putea ajunge decât numai atunci, când cei vizați mai sus „nu vor mai schiopăta într'amândouă gleznele”, cum scrie Procopul. Spre scopul acesta trebuie să se dea atențiunea și importanța cuvenită *catehizațiunii în școlile străine*; iar în centre cu universități să avem și noi câte un Petru, ori câte un Prohászka.

Săvârșirea corectă a slujbelor dumnezeiești e a cincea armă. La punctul acesta e destul să povestesc un caz. Un preot oarecare a fost angajat ca educator pentru copilul unui nobil bogat. În ziua prezențării preotul a oficiat liturgia în capela domestică a nobilului, dar atât de pripit, atât de maginial și fără evlavie, încât nobilul îndată după liturgie îl pofti la sine și punându-i doi galbini în mână îi zise: „Îți mulțumesc frumos de slujbă; dacă Sfinția ta și cu fiul lui Dumnezeu te porți așa de ușuratic, — cum te vei purta cu fiul meu, cu fiul unui om neputincios?... Adarg numai atâta: „Celce are urechi de auzit să auză”. (Mc. 4. 9).

Ștola încă aparține armelor de apărare în contra sectarilor. Fapt e, că exigențele vremii de acum sunt multe și mari, că traiul, îmbrăcămintea, creșterea copiilor, etc. sunt de tot scumpe în raport cu beneficiile ce le primim. Cu toate acestea, să nu uităm, că slujba noastră nu-i o întreprindere, pe urma căreia să ne îmbogățim, ci e *apo stolie*, în sensul cel mai larg al cuvântului.

Aici ne lov se sectarii, și nu fără efect. De aceea ar fi foarte de recomandat ca — pe cât se poate — pentru serviciile noastre să nu pretindem decât numai aceace credem, că n'ar fi spre amărăciunea poporului nostru, chiar cu riziul de a fi cedat din al nostru. La pari pentru ștola să nu ne dăim, decât — poate — în cazuri extreme. Poporul — vezi bine, luminat de antipozii-nădrăgari — crede, că întreg rea ce ni-o dă statul e pentru ușurarea lui, a poporului. Când vede apoi, că și după acest ajutor mai ținem la vechea ștolă, se duce întristat ca ticălul din Evanghelie. Să ne facem apostolia numai și să credem, că „celalalte ni se vor căruge nouă”. (Mt. 6. 33).

Acestea ar fi armele și modalitățile, prin cari s'ar putea împiedeca lătrărea invățăturilor sectare. Să ne într'armăm cu „armele aceste ale lui Dumnezeu, ca să putem sta împotriva”. (Ef. 6. 13).

Praznicul nădejdi.*)

— După I. Keszler —

Clopotele vestesc din nou solemnă a lui Iviere. Unde se află o inimă de om serios, care să rămână cu totul nemișcată de glasurile lor sonore? Creștinii au multe serbătorii alese, dar praznicul acesta mare le întrece pe toate, prin vechimea și splendoarea sa deosebită și omenimea dornică de convingeri curate va serba în vece cu evlavie desăvârșită acest praznic minunat al celui mai strălucit eveniment, săvârșit pe vremuri pe bina teatrului lumesc.

Și ce poate fi cauza, că el are o splendoare atât de legendară, că ochii noștri lăucesc atât de viu cu ocaziunea serbării sale și inimile se sbat ca mișcate de o putere tainică, cerească? E ușor de spus! El e praznicul nădejdi, iar bucuria ce umple sufletele noastre în o măsură atât de deosebită în clipele acestea, e bucuria nădejdi.

Omul trăiește din nădejde. Nime nu-i împacă cu prezentul. Clipele căreia îi grăim: „Rămâi, rămâi, căci ești atât de frumoasă” e atât de rară, și atât de puțin durabilă. Muncim și suferim și în cursul acțiunii noastre suntem siliți a ne îndrepta pururea privrea, pătrunși de nădejde, spre ceața viitorului.

Câte nădejdi nutrește în inima sa nevinovăta copilul care pășeste cu încredere pe drumul vieții! Câte nădejdi zimbătoare și pline de avânt îl floresc în sufletul tinărului!... Fiecare pas al vieții, fiecare an, fiecare zi, trezește nădejdi noi!... Și cine le-ar putea îngrăi?! Nutrim nădejdi la succesul întreprinderilor, la înfriparea unei proprietăți, la s'orirea ei, la iubirea pretinilor, la întemeierea familiei, la educațiunea cinstită a copiilor, la moarte liniștită și

*) Articol ramas nepublicat din numărul de Paști, din lipsă de spațiu.

multumitoare etc. Câte nădejdi nu nutrește muritorul la sufletul, în inima sa?!...

Insă, cum îmbracă trup nădejile acestea, în cursul vieții?... Se stărgă una după alta, ca jarul părăsit în largul câmpului în floare, ca stelele în revărsatul zorilor, îmbrăcate în mantă de purpur!... Cu zimbător compătimitor pe buze privește tinărul în cercat la visurile și iluziile spulberate ale copilăriei sale și întristat în inimă își cerne prin minte bărbatul atins de suferință, nădejde și planuri tineretii hiperidealiste... Cat de puțin a gustat din ele, și după ce le-a gustat cât de curând s'au spulberat!... „Ce sunt nădejdi, ce sunt visurile, pe cari omul — fiul neputincios al cearșului — le clădește pe un temel, ce mereu se clatină ca frunza pe apă?! Colțul morții se resfăță în toate. Se spulberă una după alta și sfârșitul tuturor e o movilă în un cimitir cu cruci bătrâne, mormântul!...

Ați pierde nădejdea înseamnă ați pierde totul. Omul, care-și lasă să se stingă în suflet focul nădejdi, care nu zărește nici un scop în natură și nu are nici el însuși un scop, pentru care să se trudească, omul care nu mai așteaptă nimic dela viitor care poate spune cu buze învinșite tuturor: „Toate sunt nimica, toate sunt părere”! — acela și a pierdut cu toată siguranța puterea și dorința de viață, și lorul nădejdi sale îl ocupă resgnat ușa molipsitoare și noaptea celui mai chinuitor pesimism. Acela poate zice:

A trăi? O nebunie și tristă și goală,
Urechile te minte și ochii te ngâlă.
Ce-ți spune un secol, cealaltă dezice:
Decât un vis sarbed, mai bine nimic!...

Săracă viață sufletească, ce nu mai poate zări nici un strop de lumină pe cerul credinței și nădejdi! Nenorocită moarte, unde ochi cari se închid pentru totdeauna nu pot zări nimic... nimic mângâietor!...

Dar noi ne întâlnim și cu alți oameni, cari aleargă cu capul ridicat și plini de mândrie prin deșertăciunea acestei lumi; cari se luptă plini de entuziasm cu mizeriile vieții și suntem convinși în toată puterea cuvântului, că sufletele lor sunt pătrunse de o nădejde sfântă și nestrămutată. Oamenii, pe cari noi îi învidiem în taină pentru optimismul lor îndrăzneț, prin care zăresc numai părțile cu soare ale unei lumi obscure și reci... Și oamenii de acestia au fost nu numai Petru și Pavl și Ioan, ci ne întâlnim destul de des cu ei și pe cărările vieții din zilele noastre...

Și dacă-i întrebăm: Care-i sau unde-i taina vieții voastre înșelătoare de o nădejde atât de puternică? Care-i și unde-i izvorul bogat, din care-și pornește cursul marelui extraordinar voastră forță de viață? Ei răspund: „Noi credem în o viață vecinică, noi suntem pătrunși de nestrămutata convingere, că după lumea aceasta trecătoare și deșartă se va ridica o altă lume a vecinicii și a fericirii, că după pragul morții ne așteaptă o împărăție a mării cerești, în care toate nădejile noastre se vor împlini și în care toate tainele vieții noastre vor fi scoase la lumină, vor fi descoperite”.

Și pe ce se întemează nădejile acestora firme? Poate pe faptul, că după amorceala de iarnă natura se trezește la o nouă viață plină de putere primăvărată?... Sau doară pe aceea, că din sămânța ce putrezește răsare o floare de frumusețe admirabilă? Ori pe faptul, că zorile rămân pururea învingătoare din lupta pe care o poartă zilnic de noaptea, că soarele se ridică cu ușurință peste faldurile norilor?... Nu! Chipurile sunt chipuri, ele te pot distinge pe o clipă, dar o convingere firmă nu-ți pot imprumuta. Și dacă nădejdea lor ar avea acest temei numai, ușor am putea o declara de o creațiune nebulosă a fantaziei, de o dorință curată după un stadiu nerealizabil, de un schimb protestabil, ce tințește spre un viitor cu lumini orbitoare, cu grații delicate, și am putea vorbi cu zimbet ironic pe buze despre nădejdea ce umple sufletele lor.

Oamenii aceia însă nu și-au clădit nădejdea lor pe nisip, ci pe granit. Ei nu zvoresc din îndemnul și dorința inimilor proprii, ci din cea mai strălucită faptă a Dumnezeului lor: din *învierea din morți a lui Isus Cristos*. Învierea lui Isus e ușa spre viața vecinică, Isus cel înviat e martorul mării cerești, praznicul Învierii e izvorul nădejdiilor sfințe și nestrămutate...

E drept, că generația de azi întâmpină acest praznic minunat cu cuvintele: „Aud solia, dar ce folos, căci n'am credință”. Dar eu toată lipsa ei de credință, nu se află eveniment mai vrednic de crezământ, ca acesta; nu se află faptă între faptele milostivirii și mării dumnezeiești, care să apară atât de naturală în fața minții cugeătoare, ca aceasta; nu se află un alt memorabil eveniment al trecutului, dintre cele eternizate pe paginile istoriei, ale cărui urme strălucitoare să se resimță atât de bine până în zilele noastre, ca ale acestuia. Iar credința nu se naște din ipoteze și speculări metafizice, cu deosebire credința sfântă

în strălucita înviere a lui Isus Cristos, ce ea rezultă din viața nepr'înuită a acelu suflet, care poate spune despre sine în înțeleșul moral al cuvântului: *trădesc!*

Muritorul care trăiește în înțeleșul moral al acestui cuvânt, poartă în suflet nădejdea care nici nu se stingă, nici nu se vestește; care nu se spulberă, ca iluziile la marginea mormântului, ci trece și viează în împărăția vecinicii. El va putea cânta cu inimă plină de veselie: Aceasta este ziua, care a făcut-o Domnul, să ne bucurăm și să ne veselim într'însa, și va contribui cu partea aleasă din obolul său la realizarea bucuriei generale.

Omul încrecat în noianul păcatului și al fărâdelegii, omul frânt și alicieșt, agonisindu-și această nădejde sfântă, va da o nouă direcție vieții sale prihănite, va fi un viețuitor, în sufletul căruia va înflori mereu floarea conștiinței demnității sale omenești. Ajutat de nădejdea aceasta se va pune vesel la lucru, știind că prin orice mișcare provocată de el produce un bine pentru vecinicie. El va suporta cu ușurință uimitoare greutățile lumii și nu-l va putea copleși nici-când desgustul molipsitor al desnădejduirii. Va putea sta liniștit și tare în fața mormintelor, știind că viața sa e un câștig și străbătând cu o atare nădejde lumea pământească, nici desprețuindu-o, nici preamărindu-o, ci privindu-o ca locu încredințării pentru o patrie eternă, va fi — *în-virgător*.

Praznicul Învierii e praznicul nădejdi. Fie acest praznic pentru toți, sau cel puțin pentru mulți, ziua nașterii nădejdi celei adevărate!...

Fii veseli în înviere!

Fii veseli în nădejde!

Cântați pătrunși de entuziasm și evlavie cu cântăreții stranie-or:

„Veniți să ne luminăm cu serbarea și să ne înbrățișăm cu drag unii pe alții; să zicem fraților și celor-ce ne uresc pe noi; să iertăm toate pentru înviere, și așa să strigăm: Cristos a înviat din morți, cu moartea pe moarte călcând și celor din mormânturi viață dăruindu-le”....
A. N.

Banca industrială.

Inst'tutele noastre financiare din punct de vedere național-economic produc zi de zi rezultate tot mai frumoase: capitalurile proprii românești se concentrează în parte preponderant la aceste institute, se folosesc pentru trebuințele de credit ale publicului nostru, iar beneficiul de mijlocire a capitalurilor străine încă rămâne tot în favoarea noastră, oferindu-se deodată și pâne românească la o mulțime de funcționari și acviztori.

Nu mai puțin frumoase rezultate produce deja acum și va produce mai ales cu vremea „Banca noastră de asigurare” înființată cu concursul „Solidarității”, care reține în mare parte frumoasele sume plătite de publicul român până acum la bănci străine ca premii de asigurare, precum și beneficiul acelor, dând totodată pâne românească la o mulțime de funcționari și acviztori.

Când constatăm aceste frumoase rezultate, de sine ni se impune întrebarea: Nu ar fi posibilă o asemenea organizare și pe teren industrial, cu menirea de a face posibilă acapărarea întreprinderilor, fie de stat, fie particulare românești și străine pentru ingineri, întreprinzători meseriași și muncitori români?

Dacă vom studia afacerea și cumpăni lucrurile, vom vedea că problema nu e greu de rezolvat și vom ajunge la la concluzia, că nu numai se poate rezolva, dar trebuie rezolvată această chestiune în vremea cea mai apropiată, fiindcă la din contră vom ajunge ușor la deseclibru. Și anume: În urma propagandei de-a reduce numărul cărturarilor, s'a făcut o propagandă întinsă pentru îmbrățișarea meseriilor, iar pentru a înmulți intelectualii carierelor productive s'au îndemnat mulți tineri să studieze științele tehnice. Efectul acestei propagande și acestor îndemnuri le cunoaștem: știm cât de îmbăcurător s'au înmulțit meseriași noștri și cum se înmulțesc pe zi ce merge, iar că îndemnul pentru a îmbrățișa carierele tehnice n'au rămas fără efect, putem constata mai bine din faptul, că azi sunt înscriși singuri la politehnicul din Budapesta 61 tineri români, față de 15-20 câți eram acum zece ani la același institut.

Văzând acest spor numeric, de sine ni se impune să ne ocupăm cu gândul de a crea o situațiune, în care să ne fie mai ușor posibil a da acestor brațe muncitoare și intelectuali români, măcar în parte, pâne românească.

Acesta nu va fi greu, dacă vom realiza o instituție, care să deie industriei române ardelenă încă în fază, hrana ce-i lipsește pentru întărire: capitalul necesar. Un început cât de modest încă va produce efecte frumoase și va forma o bază de des-

voltare. Dar începutul trebuie făcut acum, ca să nu întârziem; să luăm mai bine dispoziții preventive, decât să trebuiască să facem poate întârziat acțiuni de salvare.

Pentru trebuințele de credit industrial va trebui o fondare specială, fiindcă numai un institut de specialitate se va putea organiza pentru cunoașterea acestor afaceri tot așa de simple ca și altele, dar nu așa ușor de înțeles pentru un popor, care până acum nu s'a îndelenețit cu industrie, ci numai cu agricultura. Așa precum organele institutelor noastre de azi, organizate mai ales pentru credite agricole, sunt în măsură de-a recunoaște la prima privire bonitatea afacerii de credit agricol, ce li se oferă, vor fi în stare să recunoască și organele băncii industriale bonitatea afacerii de credit industrial, și vor ști ce cautele sunt de luat pentru asigurarea creditului oferit; pentru că numai credite bazate în primul loc pe natura și bonitatea afacerii industriale vor putea da un avânt mai însemnat și industriei noastre și vor putea să facă posibilă subsistența inginerilor, întreprinzătorilor și meseriașilor noștri săraci în capitaluri.

De aceea când prezint în forma aceasta propunerea mea pentru înființarea „Băncii industriale”, nu pot să întrelas a nu ruga în special:

1. „Solidaritatea”, asocierea institutelor noastre financiare și toate institutele de sub egida ei, de a se ocupa de această chestiune și a da tot sprijinul la realizarea acestui institut, menit să desăvârșeze institutele noastre de acum, de rizicul creditelor industriale.

2. Pe toți binevoitorii și sprijinitorii industriei române ardelene să ne împărtășească la vremea sa de concursul lor.

3. Iar inginerii, întreprinzătorii și meseriașii români să se pronunțe, cât mai mulți și cât mai curând, asupra acestei chestiuni și chestiunile și declarațiunile lor să le trimită la adresa subsemnatului.

După ce voi avea refulat-le celor interesați, nu voi întârzia a redigă prospectul de l'psă, corespunzător dorințelor exprimate și a trata și în amănunte această afacere tot la acest loc. Apoi voi începe propaganda de lipsă ca în vremurile mai bune, ce vor urma, să ducem la îndeplinire această instituție de mare importanță pentru viața noastră economică.

Ioan F. Negrușiu jun.
inginer arhid. și privat, Blaj.

Dela „Fundațiunea pentru ajutorarea ziariștilor români din Ungaria”.

Epitropia administrativă a fundațiunii pentru ajutorarea ziariștilor noștri ne comunică, că averea fundațională a crescut în decursul lunilor Ianuarie, Februarie și Martie ale anului curent cu următoarele sume:

I. Din dividende de acții: K 1882—

II. Din rescumpărări de felicitări au încurs:

a) prin „Banca de asigurare”	K 2,689-38
b) „Ardeleana”	247—
c) zărele noastre	700-90
	K 3,637-28

III. Din adăuse de abonamente au încurs:

a) prin „Libertatea”	K 234-55
b) „Drapelul”	200—
c) „Gazeta Transilvaniei”	300—
	K 734-55

IV. Din contribuții diverse au încurs:

a) prin „Românul”	K 400—
b) dela tombola Anului nou, Sibiu	237-78
c) „Victoria” Arad	500—
d) „Vulturul” Sănmărtin	30—
e) „Sincana” Sinea	20—
f) N. Petrescu, o colecție mai veche	35—
g) un anonim	470—
h) un alt anonim	188—
i) diversi	72—
j) un anonim, 2 acții „Vlădeasa” Huedin	200—
	K 2,152-78

Total K 8,406-61

Rezultă dară, că averea fundațiunii ziariștilor noștri a crescut în primele trei luni ale anului cu suma însemnată de K 8,406-61. Adăugată această sumă la averea fundațiunii noastre per 31 Decembrie 1913 de K 68,130-36 rezultă că astăzi capitalul total al fundațiunii este de K 76,536-97.

Epitropia administrativă exprimă pe această cale recunoștința sa tuturor acelor, cari și-au dat obolul la augmentarea fundațiunii. În prima linie acelor, cari și-au rescumpărat felicitările de anul nou în folosul fundațiunii cu suma prea frumoasă de K 3,637-28. Aduce la cunoștință, că din

această sumă împreună cu cea a rescumpărilor din anul precedent de K 1,646-50 a hotărât să înființeze un fond separat sub numirea de fondul felicitărilor rescumpărate, care este astăzi de K5,208-78 și care fond va urma să se mărească în viitor. Mulțumește mai departe ziarelor noastre, cari au apelat la abonații lor să facă câte un modest adăus și pentru fundațiunea ziariștilor, adăuse din cari s'a adunat K 700-90. Mulțumește în sfârșit societății „Soimii” din Sibiu care i-a cedat venitul tombolei de Anul nou; tot asemenea băncilor contribuente în frunte cu „Victoria” din Arad, și acelor trei marimoși anonimi, cari încă au donat sume destul de frumoase. Roagă publicul românesc să o împărtășească și pe viitor de sprijinul său marinos și în special pe oamenii noștri cu dare de mână să-i facă contribuiri cât mai însemnate.

Cu această ocazie Epitropia administrativă atrage atențiunea binevoitorilor ziariștilor noștri asupra analelor publicate acum de curând cu privire la dezvoltarea fundațiunii noastre pe anul 1913 și aduce la cunoștință, că le pune ori și cui la dispoziție în mod gratuit. Cererile pentru anală să se adreseze la secretariatul fundațiunii în Sibiu.

Sibiu, la 1/14 Aprilie 1914.

Epitropia administrativă.

NOUTĂȚI.

Învieria Domnului în Sibiu. Cu mare solemnitate s'a serbat și de astădată Învieria Domnului în catedrala din Sibiu. Atât la înviere, cât și la sfânta liturgie a pontificat înaltpreasfințitul Domn Arhiepiscop și Mitropolit *Ioan Meșianu*, asistat de domnii: Dr. Ioan Stroia, Lazar Triteanu, Dr. Vasile Bologa, Dr. Vasile Stan, și diaconii Dimitrie Câmpian și Dr. Octavian Costea. La finea liturgiei Esce-lența Sa Arhiepiscopul și Mitropolitul nostru *Ioan* a rostit o cuvântare plină de învățături frumoase, pe care publicul numărös din catedrală a ascultat-o cu încordată atențiune.

Boala Monarhului. Zilele trecute veniseră știri îngrijitoare dela Viena despre starea sănătății Majestății Sale. Catarul cel vechi a fost trecut, dar se ivise un catar nou de bronhi, la plămâna dreaptă, împreună cu mici febrile. Ultimele telegrame ne spun însă, că și acesta e pe calea vindecării. Cu considerare la etatea înaintată a Majestății Sale, s'a luat hotărârea, ca Majestatea Sa să nu viziteze la Budapesta la deschiderea delegațiilor, ci va fi reprezentat la acest act prin Alteța sa Imperială și Regală Arhiducele Francisc Ferdinand, Moștenitorul de tron.

Conferențele «Asociațiunii». Din ciclul de conferințe publice aranjate de «Asociațiune», Duminică în 13/26 l. crt. (Duminică Tomii) se va ține cea din urmă prin dl prof. universitar *Simion Mehedinți*, care va vorbi despre *Cultura românească în veacul al XIX-lea*. Atragem atențiunea publicului nostru din loc, a deputaților sinodali și a tuturor prietenilor culturii noastre române, să participe în număr cât mai mare la conferința dlui Mehedinți, directorul «Convorbirilor Literare» și unul dintre cei mai distinși profesori ai Universității din București. Taxa de intrare se lasă la libera dispoziție a publicului. Beneficiul este destinat pentru augmentarea fundațiunii ziariștilor români. Conferința se va ține în sala Muzeului Asociațiunii dela orele 7—8½ p. m.

Lege nouă. La ministerul urgar de justiție se fac pregătiri pentru revizuirea și îmbunătățirea legii societăților pe acții. Ziarele din capitală anunță următoarele schimbări mai însemnate: La fondarea societăților pe acții se va cere să se plătească o sumă mai mare de 30% obișnuite până acum; au să se introducă apoi revizori dela stat sau dela judecătoria, îndreptățiți a cerceta registrele băncilor ori și când și a face raport despre cele vizitate; se vor da mijloace pentru apărarea drepturilor minorității, ear membrii consiliului de direcțiune și de supraveghere au să fie însărcinați cu o mai însemnată răspundere personală.

Examen de maturitate. La liceul de stat al Sibiului se va ține examenul de maturitate oral în zilele de 25, 26 și 27 Iunie 1914.

Coroane falșe. În timpul din urmă circulează în orașul nostru o mulțime de monete falșe de câte 1 și 5 coroane. La judecătoria cercuială s'a făcut arătare în 17 cazuri. Coroanele sunt bine imitate și se deosebesc de cele veritabile mai ales prin sunetul lor tocit. Autoritățile au luat măsuri pentru descoperirea falsificărilor.

Teatru de diletanți. Luni, a doua zi de Paști, s'a dat în sala dela Muzeul Asociației în Sibiu o reprezentație izbită teatrală. S'a jucat cunoscuta piesă în c. 1 act: *Vacanze*, comedie de M. Bailescu, și *Nevasta lui Cercel* farsă de P. Locusteanu. Lucrările fiind potrivite de o parte pentru puterile diletanților, de altă parte pentru cei mulți cari vreau să petreacă de sărbători, e foarte natural că au fost bine primite de publicul destul de numeros al salei. Diletanțele și diletanții, la sfârșitul reprezentației, — date de altfel în scopuri filantropice, — s'au împărtășit de vii aprobări.

Teatru clasic. Piesa *Agamemnon*, scrisă de Eschy, c. eatorul tragediei grecești (525—456 a. Cr.), s'a reprezentat în 16 April în vestitul teatru Antic din Siracuză. Tragedia, care s'a jucat în prezența unui public numeros sosit din apropiere și din depărtări, a fost primită cu aplauze frenetice.

Amintire de călătorie. Miss Silvia Pankhurst, care a ținut zilele acestea o conferință în Budapesta despre drepturile femeilor, a făcut arătare la poliție, că în drumul său dela Viena la Budapesta i-a dispărut o punguță cu șase sute de coroane.

Executat. *Gheorghe Rozor*, osândit la moarte prin streang pentru uciderea părinților săi, a fost executat astăzi dimineață în curtea arestului dela Alba-Iulia.

Știre aviatică. Dl Albert Ziegler, aviator cunoscut și publicului sibiian, va organiza Duminică în 26 Aprilie n. un mare sbor în Sibiu, anume pe câmpul Poplăcii, în apropierea hutei electrice dela Școala cadetilor. Aviatorul ardelean va executa, între altele, și *sboruri cu pasageri*, — doritorii se pot anunța la hotelul „Împăratul roman”. Începutul d. a. la 4 ore. Amănunte se găsesc pe afișe.

În memoria lui Shakespeare. Joi în 23 April se împlinesc 350 de ani dela nașterea marelui Shakespeare. Primarul orașului New York a dispus ca ziua aceasta să se serbeze în mod oficial. Un comitet, alcătuit din patru sute de cetățeni fruntași, a compus programa festivităților. Toate școlile din oras au să comemoreze evenimentul, serbătorind spiritul celui mai ilustru scriitor dramatic.

Profesor acuzat de asasinat. Se scrie din Sofie, că a făcut o deosebită senzație arestarea profesorului universitar bulgar Iurici. Profesorul este bănuț, că a luat parte la dispariția misterioasă a unei tinere guvernante, al cărei cadavru a fost găsit pe malul mării la Burgas. Iurici fusese ales tocmai acum rector al universității din Sofie.

Târgul de primăvară al Sibiului se va ține în modul următor: târgul de oi în 26, 27 și 28 April; târgul de vite în 29 și 30 April; târgul de cai în 1 și 2 Mai, ear cel de mărfuri Luni în 4 Mai 1914.

Glumă. „Băețul meu are să fie un profesor din cei mai renumiți!” — „Este în adevăr atât de talentat?” — „Nu e talentat; însă e foarte distras”.

Zece porunci. Ziarul *Japan Daily Mail* publică cele zece porunci, care se învătă în școlile japoneze. Ele sunt: 1. Temeiul virtuții este fidelitatea: cinește persoana majestății sale, a suveranului tău, și slujește țării în orice împrejurare. 2. Impresoară cu răvnă părinții tăi și gândește-te totdeauna la iubirea și ajutorul ce ți-au dat. 3. Frații și surorile, ca membri ai unei familii, să se iubească și să trăiască în pace și înțelegere. 4. Lucrează și pentru deapropoalele tău; încurajează pe omul bun, și descurajează pe cel rău; ear pe amici și pe străini să-i tratezi la fel. 5. Să nu mințesti. 6. Dacă studiezi trecutul, înțelegi prezentul. 7. Când vezi oameni prigoșiți de soarte, fi prietenos cu dănsii și pe cât se poate simțește cu ei împreună. 8. Boala, cum se zice, se naște prin gură; bagă de seamă ce mănânci și ce bei. 9. Cărușul și ambițiunea nobilă să le păstrezi chiar și în împrejurările cele mai grele ale vieții. 10. Grijește, ca sfaturile străbunilor, privitoare la țară și la casa părintească, să fie totdeauna respectate.

Clinică și muzeu. Pe lângă universitatea din Cambridge s'a înființat o nouă clinică, în care vor fi tratați bolnavii reumatici, studiindu-se exclusiv boalele acestora. Clinica are o secție de fotografie și de raze Röntgen. Fotografiiile adunate până acum reprezintă o însemnată valoare științifică. Mai important și mai prețios este însă muzeul deschis în legătură cu clinica numită. Oase d formate de reumă, găsite în morminte egiptene, grecești și romane, dovedesc, că boala dureroasă de reumă era bine cunoscută în vremea veche. Conducătorul clinicii face acum experimente, în scop de a descoperi și a izola bacilul reumei.

Oameni sănătoși. Ni se scriu următoarele: Parohia gr.-or. română din Brestovaț (Aga), protopopiatul Belintului, dieceza Aradului, comit. Timiș. numără cu finea anului 1913 386, suflete. În decursul anului 1913, adică până la 4/17 Aprilie au obvenit în parohie 2 (două) cazuri de moarte, ear dela cazul ultim până azi, va să zică în cursul unui an întreg, nu a fost nici un caz de moarte și har domnului, nici nu este teamă să fie în grabă.

Concert în Caransebaș. Societatea română de cântări și muzică din Caransebaș aranjază cu concursul binevoitor al doamnelor Lucia Cosma și Elisabeta Jurca, Duminică în 13/26 și Luni 14/27 Aprilie 1914, în sala hotelului „Pomul verde” câte o serată artistică împreună cu dans. Începutul la 8 ore seara.

Teatru în Săliște. Reuniunea pompierilor vol. din Săliște aranjază la Duminică Tomii (13/26 Aprilie c.) o producțiune teatrală în sala școlii. Se va preda piesa: „În lumea de azi”, comedie de moravuri în 4 acte de Zoe Verzea. Începutul la 7 ore seara. După producțiune urmează joc. Prețurile de intrare: Scaunul în loge 2 cor; loc 1 2 cor., loc II 150 cor., loc III 1 cor., loc de stat 60 fl. Biletele se vând în prăvălia Nic. V. Tîntea succesorii și seara la cassă.

La fondul Dr. Petru Șpan pentru ajutorarea copiilor de Moți, aplicați la meserii au mai dăruit: Nic. Șerban învățacul cul. tip. și Coman Blanca inv. lăcătuș, câte 20 bani; Ioan Comșa inv. (Bruiu) și Marian Boncut inv. tinichigiu, câte 25 bani; Const. Popovici, paroh (Slimnic) și soția sa Valeria n. Ghizoiu, 40 bani; Vasile Săcuia inv. măsur, 15 bani; Aurel Lucian, măstru tinichigiu, 30 bani; ear următorii prieteni ai reposatului notar George Șeuleanu, au dăruit pentru cunună și anume: Dr. Lucian Balint, adv., 3 cor.; David Mohan, funcț. la „Albina”, 2 cor.; David Simtion, P. Tincu, lul. Covrig, Dr. Zenovie Gheorghe, adv., Const. Nartea, Alexe Olor, St. Boier, D. Stinghe, funcț. la „Albina”, R. Botezu, inv. și Dr. I. Mușiu, adv., fiecare câte 1 cor., sau în total cor. 15, din cari cor. 10 pentru cunună, ear cor. 5 la fondul Șpan. Starea fondului cor. 1622-87. Pentru prinos aduce sincere mulțumite în numele Reuniunii sodalilor români din Sibiu: Vic. Tordășianu, prezident.

Cărți și reviste.

Solia Învierii, cuvânt către săteni împotriva băuturii de vinars, de Dr. *Elie Dăianu*, protopop, Cluj, tip. „Carmel”, 1914. Prețul 50 fleri.

Poezii, de Ioan Al. de Lemeny, Brașov, ed. autorului, tip. A. Murășanu: Braniste & Comp. 1914. — Un elegant volumaș de versuri lirice, cu o mică introducere scrisă de George Coșbuc. Prețul 1 cor. 50 bani.

Vatra Școlară, revistă pedagogică, redactată de Dr. V. Stan și Dr. P. Roșca, nr. 4 din Aprilie 1914 cuprinde: Pagini din învățământul Franței, de Dr. I. Mateiu. Educația sexuală în școală, de V. Stan. Științele naturale în școala populară, de A. Crișan. Istorie de despre Moise, lecții practice de Dr. Prișcu. Sistemul alternativ de primire în școala populară, de I. Ciupe. Informațiuni.

Transilvania, revista Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român. Nrul 4 din 1914 are cuprinsul următor: G. Chelariu: Școala reală gr.-or. română din Brașov. Sextil Pușcariu: Istoria literaturii noastre vechi: Capitolul II. Dr. I. Mateiu: Rabindranath Tagore — Învățător. Gavr. Todica: Pastile. Vasile Zărenghea: Folclor: Hotul, Fata lăncului, Fata Săndrului. — Dări de seamă: N. Iorga: Istoria statelor balcanice în epoca modernă. (I. Clopotel). — Axente Bănciu: Cum vorbim și cum ar trebui să vorbim româneste. Brașov 1913 Enea Hodoș: Frumusea din Nor și alte povești, Sibiu 1914. (Dr. A. B.). — Cronică.

Nr. 245/1914.

(449) 1-3

Concurs.

In nees cu rezoluția consistorială dto 26 Martie a. c. Nr. 3476 Bis. 1914 se escrie concurs cu termen de 30 zile pentru întregirea parohiei de clasa a treia Blăjeni-Grosuri.

Emolumentele sunt cele cuprinse în coala B. pentru întregirea venitului dela stat însă numai acele cari privesc matra.

Competenții au a-și așterne cererile instruite conform normelor în vigoare și a se prezenta, pe lângă prealabila incuviințare a oficiului protopresbiterial, cu 8 zile mai înainte de alegere în parohie pentru a celebra, respective cânta și cuvânta.

Brad, la 31 Martie 1914.

Oficiul protopresbiterial gr. or. al Zărandului în conțelegere cu comitetul parohial.

Vasiliu Damian
protopresbiter.

Anunț de licitațiune.

Subsemnatul comitet parohial, publică licitațiune minuendă pentru zidirea bisericii noi în parohia ort. română Unguraș după planul de edificare și preliminarul de spese aprobat de P. Veneratul Conzistor sub nrul 2798 Ep. 1914.

Licitațiunea să va ținea în Dumineca Mironositelor 20 Aprilie v. sau 3 Maiun. a. c. în sala de învățământ a școlii confesionale, și vor fi aduși numai reflectanții cari își vor dovedi calificația cu document autentic.

Antreprenorul va restitui spesele de 250 cor. avute cu planizarea. Depunerea în bani gata sau în hârtii de valoare a vadiului de 10% dela suma de 18000 cor. ca preț de strigare, e obligatoare.

Parohia dă peatra, cărămida, lemnele de goron ce sunt transportate la fața locului de edificare, eventual varul și năsipul dacă în privința aceasta se va putea cădea de acord cu antreprenorul.

Planul de edificare, preliminarul de spese și condițiunile licitației se pot vedea la oficiul parohial.

Dacă la executarea planului sar ivi ceva schimbări sau modificări, antreprenorul e dator a le efectui conform prețurilor vizitate în acest ținut. Edificiul va fi să se pună sub copieris până în iarna anului curent, iar în vara anului 1915, edificiul va fi să se isprăvească.

Prețul lucrării se va plăti în 4 rate egale, 1. la începutul lucrării, 1. la acoperitul edificiului, 1. la terminarea lucrării, 1. la colaudare.

Pentru câștigarea informațiunilor și pentru participarea la licitație spese sau diurne nu se licuiează.

Reflectanții își pot înainta ofertele în scris la oficiul parohial până în ziua licitației, sau verbal în ziua licitației la președintele comitetului parohial, în cazul în care cunoașterea condițiunilor de licitație e a se recunoaște prin declarație.

Comitetul își rezervă dreptul de a da în întreprindere lucrarea celui dintre minusferenți, în care va avea mai multă încredere.

Contractul ce se va încheia e obligatoriu pentru antreprenor îndată după subscriere, iar pentru parohie numai după ce va fi aprobat din partea Preaveneratului Conzistor Arhidiecezan.

Unguraș, 31 Martie v. 13 apr. n. 1914.

Joli Ghiurițan
par., preș. com. par.

Gavril Vlad
epitrop I.

Văzut:
(447) 1-2

Pavel Roșca
protopresb.

Cassa de păstrare (reuniune) în Săliște.

Prospect.

Adunarea generală ordinară, ținută la 19 Martie a. c., a decis urcarea capitalului social dela K 250 000 la K 500 000, recunoscând membrilor actuali dreptul de optare cu prețul nominal de K 200, — pentru atâtea părți de fondare noi, câte părți de fondare sunt trecute pe numele lor în registrul membrilor.

Dreptul de optare cu valoarea nominală îl au numai acei membri, cari își însușeau acest drept până la termenul de 15 Maiu 1914, tot până la acest termen au să și însușească dreptul de optare și erezii membrilor decedați, respective posesorii părților de fondare vechi, având a-și legitima dreptul de proprietate al acestora. Transcrierea părților de fondare noi pe numele ereziilor se poate esopera numai după predarea judecătorească a eredității și după primirea acestora de membri ai reuniunii.

Părțile de fondare neoptate de membri în drept se pun în vânzare pe lângă preferirea membrilor vechi cu prețul de K 300 — din cari K 100 — vor intra în fondul de rezervă.

Pentru părțile de fondare noi, afară de cele menționate în alineatul precedent, se va plăti pe lângă nominalul de K 200 cuota la fondul de rezervă de K 150 —

Prețul părților de fondare se va vărsa în sensul § 3 din statute în 5 rate treilunare egale, și anume:

prima rată de 20% și cvota la fondul de rezervă până în 15 Iunie 1914,

a doua rată până în 15 Sept. 1914,

a treia rată până în 15 Dec. 1914,

a patra rată până în 15 Martie 1915,

a cincia rată până în 15 Iunie 1915.

Se pot plăti însă și mai multe rate deodată.

Pentru ratele solvite rebonifică institutul 5 1/2%, iar pentru ratele scadente socotește deasemenea 5 1/2% interese de întârziere.

Membrilor cari n'au vărsat la timp vre-o rată, li se adresează, în sensul § 3 din statute, câte o provocare cu termen de 30 zile, și dacă nici până la expirarea acestui termen nu vor vărsa ratele recerute, sumele plătite în contul părților de fondare vor intra în fondurile de rezervă, iar titlurile emise se vor anula și sub aceiași numeri se vor exnita alte titluri de părți de fondare. Anularea se publică în ziarul designat pentru publicările institutului.

Cu începere din 1 Ianuarie 1916 părțile de fondare noi vor intra în toate drepturile și se vor bucura de toate favorurile părților de fondare vechi.

Părțile de fondare noi se vor data cu 1 Iulie 1915.

Săliște, în 2 Aprilie 1914.

(448) 1-1

Direcțiunea.

Afurisitul timp al ieșirii dinților.

Copiii palizi devin trandafirii, dacă mama le dă zilnic Emulsiune Scott, ce e așa de nutritoare. Întrebuințarea ei la copii este favorabilă și ieșirii dinților. Este cunoscut, că mulți copii în timpul acesta sunt din cale afară triști, căci ieșirea dinților le cauzează dureri și le răpește liniștea. Cine voește să le facunjure acestea să folosească în astfel de cazuri Emulsiunea Scott ce s'a impus în mod strălucit. Ea conține stoffele necesare pentru întărirea corpului și ajută ieșirii dinților.

Prutul unei sticle originale este 2 cor. 50 fil. Trimiteți în marce postale 50 fil. la Scott et Bowne cu provocare la acest ziar și veți primi printr-o apotecă o sticlă de probă i) (417) 57—

Zugrav român.

Sosindu-mi cele mai noi și moderne modele de zugrăvire a odăilor, îmi permit respectuos a atrage atențiunea Onoratului public românesc asupra acestor modeluri de o eleganță rară, rugându-l ca să mă onoreze cu prețioasele comande. În special fiind în posesiunea unei colecțiuni bogate de motive românești, sunt singurul zugrav în Sibiu, care pot lucra și cu motive românești.

Primește spre zugrăvire biserici și alte instituții. Până de prezent am avut fericirea de-a zugrăvi bisericele românești din: Săsciori, Cunța, Armeni, Săcădate, Turnișor, Gușteriță, Nucet (gr.-or. și gr.-cat.), Șpring, Glimboaca, Cinadie și Sibiu.

Rugându-mă pentru binevoitorul sprijin, semnez

Cu toată stima: **Ioan Stanciu**
măiestru zugrav

Sibiu, Strada Rosmarin Nr. 6.

(446) 2-6

Albert Ziegler

arangiază în 26 Aprilie a. c. d. a. la 4 oare pe câmpul Poplăcii,
— 5 minute depărtare dela stațiunea electrică Școala cadetilor, un

Mare Zbor.

Se vor preda sboruri cu pasageri, sboruri de lunecus, spiral și prăvălituri. Anunțări se primesc în log'a portierului dela Hotel „Impăratul Romanilor“.

Muzică Militară.

Detailuri vor aduce placardele.

1-2

Cărți nouă apărute

se află de vânzare la

Librăria arhidiecezană, Sibiu.

- Archibald, *Impresii de Călătorie*, note de om năcăjit. Prețul cor. 250. + 20 fil. porto.
- Bollor A., *Dare de samă* asupra mișcării literare pedag. din anul școlar 1912/13. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto
- Bunea Dr. A., *Încercare de Istoria Românilor* până la anul 1382. Scriere postumă cu un Portret foarte bine reușit al autorului. Prețul 5 cor. + 20 fil. porto.
- Caragiale I. L., *Teatrul*, opere complete. Prețul 2 cor. + 20 fil. porto.
- Cartea Verde*, textul tractatului de pace dela București 1913. Prețul cor. 150. + 20 fil. porto.
- Cezaban A., *Între Femeie și pisică*, novele. Prețul cor. 150. + 20 fil. porto.
- Chirițescu M. I., *Grănicerul*, novele. Prețul 2 cor. + 20 fil. porto.
- Coșbuc G., *Fire de Tort*, poezii. Ediție nouă cu 100 pagini mai mare decât ediția anterioară. Prețul 3 cor. + 20 fil. porto
- Diamandy G., *Chemarea Codrului*, po. este vitejască în 3 acte. Prețul cor. 150 + 10 fil. porto.
- Drăgescu Dr. I., *Pro patria, Pevestire de spre începutul și menirea neamului românesc*. Prețul 3 cor. + 30 fil. porto.
- Dulfu P., *Gruia lui Novoc*. Epopee alcătuită din cântecile de vitejie ale poporului român. Cu ilustrațiuni de A. Murnu. Ed. simplă cor. 150, ed. de lux cor. 250. + 20 fil. porto.
- Eroii Noștri*, pagini alese din istoria neamului. 3 broșuri à 30 bani. Broșura I conține: Războaiele între Români și Daci. Broșura II conține: Dacia sub Traian. Broșura III conține: Muntenia și Moldova, întâile lupte cu Ungurii. Broșurile acestea sunt scrise pe înțelesul poporului. Porto 10 fil.
- Farago E'ena, *Din taina vechilor Răspântii*, poezii. Prețul 2 cor. + 10 fil. porto.
- Filipescu N., *Discursuri politice*, publicate de N. Panțelea. Vol. I. 1888—1901. Prețul 3 cor. + 20 fil. porto.
- Flaubert G., *Salambo*, roman. Tradus de Ludovic Dauș. Prețul 2 cor. + 20 fil. porto.
- Galaction G., *Biserica din Răzmare*, novele și schițe. Prețul 2 cor. + 20 fil. porto.
- Ghica Ioan, *Pământul și Omul*, ilustrat. Prețul 1 cor. + 10 fil. porto.
- Goethe, *Faust*, tragedie. Traducere în versuri de Ion Gorun. Prețul 1 coroană + 10 fil. porto.
- Hamat Alexiu, *Noua lege militară*. Extras din lege și tălcuirea ei. Prețul 2 cor. + 10 fil. porto.
- Herz A. de, *Bunicul*, comedie în 3 acte. Prețul 2 cor. + 20 fil. porto.
- Hodoș E., *Frumoasa din Nor*, și alte poezii. Prețul cor. 250 + 20 fil. porto
- Hodoș Z., *Masă ieftină*, gătearea mâncărilor de dulce și de post. Rețete de Bucate simple și bune. Prețul cor. 120 + 10 fil. porto.
- Horia-Petra Petrescu, *Văduvia* și alte șase monologe pentru băieți și dame tinere. Prețul 1 cor. + 10 fil. p. r. o.
- În Țeara lui Vlaicu*. Prinos pomenirii lui Aurel Vlaicu. Prețul 80 fil. + 5 fil. porto.
- Ionescu Șisestii G., *Căător*. Prețul cor. 150. + 10 fil. porto.
- Iorga N., *Note de Drum*. Prețul cor. 125 + 10 fil. porto.
- Iorga N., *Istoria Statelor Balcanice în epoca modernă*, Lecții ținute la Universitatea din București. Prețul cor. 350 + 30 fil. porto.
- Irimescu Cădești I., *Pe dormurile Cadilaterului*, impresii și note. Prețul cor. 150 + 10 fil. porto.
- Katargiu B., *Discursuri Parlamentare* 1859—1862. Prețul 3 cor. + 20 fil. porto.
- Lazar Stefan, *Floarea Betuliei*, roman din epoca Asiro-Babiloniană. Traducere autorizată de Alexandru C.ura. Prețul cor. 180. + 10 fil. porto.
- Lecca Haralamb G., *Dincolo. Din Dundre în Balcani*. Prețul 1 cor. + 10 fil. porto.
- Legea pentru Curtea de Casațiune și de Justiție*. Prețul 2 cor. + 30 fil. porto.
- Locusteanu P., *Suntem Nebuni*, schițe umoristice. Prețul cor. 150. + 10 fil. porto
- Lovinescu E., *Aripa morții*, roman. Prețul cor. 180 + 10 fil. porto.
- Lupaș Dr. I., *Șaguna și Eo'vös*, conferință ținută în sala festivă a gimnaziului din Brașov la 6 Decembrie 1913 și la „Asociațiunea“ din Sibiu la 8 Decembrie 1913. Prețul 50 fil. + 5 fil. porto.
- Minulescu I., *De vorbă cu mine însu-mi*, poezii, cu desemnuri de Iser. Prețul 3 cor. + 10 fil. porto.
- Moldovan S., *Ardeul II*, Ținuturile de pe Murăș. Prețul 90 fil. + 10 fil. porto.
- Mareșanu Iacob, 1812—1887 *Album Comemorativ*. Prețul cor. 350 + 20 fil. porto.
- Murnu G., *Istoria Românilor din Pind Vlahia mare* 980—1259, studiu istoric după izvoarele Bizantine. Prețul 2 cor. + 10 fil. porto.
- Pătrășcanu D. D., *Timotei Mucenicul*, novele. Prețul 2 cor. + 20 fil. porto.
- Pilat I., *Eternități de o clipă*, poezii. Prețul 2 cor. + 10 fil. porto.
- Popescu General Al. Candiano, *Războiul Neatârândrei*, asaltul și luarea Griviței. Prețul 3 cor. + 30 fil. porto.
- Pușcariu Ioan cavale. de, *Notițe despre întâmplările contemporane*. Broșată cor. 3, legată cor. 350 + 20 fil. porto.
- Pușcariu Dr. I., Ioan de Preda, Dr. L. Borcea, Dr. I. Lupaș, Dr. Ioan Mateiu și Dr. S. Dragomir, *Contribuțiuni istorice privitoare la trecutul Românilor de pe pământul crăiesc*. Prețul 4 cor. + 30 fil. porto.
- Rădulescu-Nger N., *Orfanii Neamului*, Roman Naționalist. Prețul 4 cor. + 20 fil. porto.
- Sădoveanu M., *Priveliști Dobrogeane*, novele. Prețul 2 cor. + 20 fil. porto.
- Schiopul I. I., *Chestiunea polonă*. Rolul cooperativelor în lupta de conservare națională a Polonilor din Germania cu o hartă explicativă. Prețul 2 cor. + 10 fil. porto.
- Sergent St. G., *Amintirile mele din Războiul pentru Independență*. Prețul 1 cor. + 10 fil. porto.
- Simionescu-Rămniceanu M., *Propilee Artistice*, articole Teoretice și Dări de seamă. Prețul cor. 250. + 20 fil. porto.
- Stanca Dr. S., *Pocăitii*, Studiu pentru combaterea sectei pocăitilor. Prețul 4 cor. + 20 fil. porto.
- Stoica G., *Alte vremuri*, schițe și povestiri. Al 3 lea volum din Biblioteca Scriitorilor dela noi care sporește sub aspicile „Asociațiunii“. Prețul 2 cor. + 20 fil. porto.
- Suciu Em., *Țigulul la vânt*, comedie originală în două acte și *Arde în figinie*, în versuri. Prețul 40 fil. + 5 fil. porto.
- Theodorian Caton, *Povestea unei Odii*, novele. Prețul 2 cor. + 10 fil. porto.
- Virgiliu, *Eneida*, tradusă în proză de N. Panțelea. Prețul cor. 250 + 20 fil. porto.
- Vitejiile lui Mihai-Vodă*, documente publicate de Nerva Hodoș. Prețul 1 cor. + 10 fil. porto.
- Vlahuță A., *Dreptate*, novele. Ediția I-a a acestei cărți s'a trecut în decurs de vreo câteva zile toate și a eșit deja ediția II a în 5-6 mii de exemplare. Prețul 2 cor. + 10 fil. porto.